

Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund
(PFF)

Schwartzgt 2
3043 DRAMMEN

Deres ref.:
Vår ref.: 13/1655-2
Saksbehandler: Karin Stubberud Stey
Dato: 12.04.2013

Injeksjonsterapi for fysioterapeuter med spesialutdanning

Helsedirektoratet viser til brev 21. januar 2013 mottatt på e-post 12. februar 2013 hvor det stilles spørsmål ved om fysioterapeuter med videreutdanning i klinisk ortopedisk fysioterapi og/eller muskel- og skjelett ultralyd kan benytte injeksjonsterapi i diagnostikk og behandling.

Problemstillingen er slik Helsedirektoratet forstår det om det er faglig forsvarlig at fysioterapeuter med videreutdanning i klinisk ortopedisk fysioterapi og/ eller muskel- og skjelett ultralyd bruker injeksjonsterapi i diagnostikk og behandling.

I henvendelse fra Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund (PFF) opplyses det at spesialister i klinisk ortopedisk fysioterapi og spesialister i muskel og skjelett ultralyd er fysioterapeuter med spesialisert videreutdanning rettet mot diagnostikk og behandling av ekstremiteter. Det opplyses at det er etablert videreutdanning i injeksjonsterapi i samarbeid med Universitet i England hvor fysioterapeuter med ovennevnte spesialiseringer kan ta omfattende kursing i injeksjonsterapi.

Helsedirektoratet har i brev av 10. juni 2011 uttalt seg om hvorvidt manuellterapeuter kan bruke lokalbedøvelse (infiltrasjonsanestesi) ved undersøkelse av lidelser i muskel- og skjelettsystemet. I nevnte brev uttalte direktoratet bl.a. følgende:

«Hvorvidt det kan anses forsvarlig at manuellterapeuter setter lokalbedøvelse på pasienter for å undersøke lidelser i muskel- og skjelettsystemet, vil på bakgrunn av det ovennevnte bli en konkret, skjønnsmessig vurdering. Det må vurderes om slik injisering er i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet som kan forventes ut fra de kvalifikasjonene manuellterapeuten har, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig. Det vil for eksempel være relevant om den ønskede praksis er godt nok begrunnet sett i forhold til risikoen pasientene utsettes for. Også ressurs hensyn vil være relevante.

Bruk av lokalbedøvelse er noe som i utgangspunktet normalt gjøres av leger og sykepleiere, og som ikke naturlig hører inn under manuellterapeuters fagfelt. Forsvarlighetskravet innebærer at det da vil stilles større krav til dokumentasjon av faglig forsvarlighet til manuellterapeuter enn til de nevnte helsepersonellgrupper. Det vil derfor være å anbefale at det kan dokumenteres gjennomført kurs som gir opplæring og tilstrekkelig kunnskap i den type injeksjoner som det er aktuelt å gi.

Helsedirektoratet - Divisjon spesialisthelsetjenester

Avdeling bioteknologi og helserett
Karin Stubberud Stey, tlf.: 24163543

Postboks 7000 St. Olavs plass • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Virksomheten bør i tillegg i lys av forsvarlighetskravet utarbeide skriftlige prosedyrer for slik bruk av lokalbedøvelse.»

Helsepersonelloven regulerer ikke hvilke konkrete oppgaver den enkelte helsepersonellgruppe har adgang til å utføre. Det er derfor forsvarlighetskravet som vil være utgangspunktet for vurderingen av hva det enkelte helsepersonell kan gjøre og styrende for hvilke behandlingsmetoder helsepersonell kan benytte og hvilke sykdommer som kan behandles. Helsepersonell skal drive forsvarlig virksomhet ved at «*Helsepersonell skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig*, jf. helsepersonelloven § 4. Det fremgår videre av bestemmelsen at helsepersonell skal innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner, og skal innhente bistand eller henvise pasienter videre der dette er nødvendig og mulig. Med faglige kvalifikasjoner menes det formelle og reelle kvalifikasjoner, det vil si helsefaglig utdanning, tilleggsutdanning og praktisk erfaring.

Helsedirektoratet kan ikke gi noe entydig svar på hvorvidt det er faglig forsvarlig at fysioterapeuter med videreutdanning i klinisk ortopedisk fysioterapi og/ eller muskel- og skjelett ultralyd bruker injeksjonsterapi i diagnostikk og behandling. Det må foretas en konkret vurdering av hva som er faglig forsvarlig. For en nærmere omtale av hva som ligger i forsvarlighetskravet viser vi til vårt brev av 10. juni 2011 og Rundskriv IS-8/2012 Helsepersonelloven med kommentarer. Rundskrivet finnes på Helsedirektoratets sine nettsider under publikasjoner (<http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/helsepersonelloven-med-kommentarer/Sider/default.aspx>)

Det er leger og tannleger som kan rekvirere reseptbelagte legemidler, jf. helsepersonelloven § 11. I tillegg er det gitt begrenset rekvireringsrett til blant annet helsesøstre, jordmødre, tannpleiere, skipsførere og virksomhetsledere, jf. forskrift 27. april 1998 nr. 455 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek. Fysioterapeuter har ikke en slik rekvireringsrett. Dersom en fysioterapeut har faglige kvalifikasjoner, dvs. formelle og reelle, som gjør det faglig forsvarlig å utføre nevnte behandling, vil det derfor være nødvendig å inngå samarbeid med helsepersonell som har rekvireringsrett.

Hvorvidt helsepersonelloven § 4 sitt krav til forsvarlighet er oppfylt i det enkelte tilfelle, er det Helsetilsynet i fylket som vurderer i forbindelse med tilsyn eller behandling av konkrete klager.

Vennlig hilsen

Kristin Cordt-Hansen e.f.
avdelingsdirektør

Karin Stubberud Stey
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

